

Kontrakt klimatyczny dla Krakowa

2024-10-24

„Kontrakt klimatyczny dla Krakowa” to dokument strategiczny, który powstał w ramach unijnej inicjatywy „Europejska misja 100 neutralnych klimatycznie i inteligentnych do 2030 roku”, do której Kraków przystąpił w 2022 roku. Nasze miasto jest na drodze do uzyskania neutralności klimatycznej.

Jej celem jest wsparcie europejskich miast w systemowej transformacji w kierunku neutralności klimatycznej i przekształcenie ich w ośrodki innowacji. Miasta, które zostały przyjęte do misji, wytyczają ścieżkę dojścia do neutralności klimatycznej z wykorzystaniem innowacyjnych rozwiązań technicznych, organizacyjnych, biznesowych i społecznych. Ścieżka ta to szczegółowy plan transformacji naszego miasta i właśnie on został zapisany w tym dokumencie.

„Kontrakt klimatyczny dla Krakowa” został we wrześniu tego roku podpisany przez Prezydenta Miasta Krakowa oraz pozytywnie zaopiniowany przez kluczowych lokalnych partnerów. Obecnie oczekuje na ocenę ekspertów z Komisji Europejskiej.

Miasta, których kontrakty uzyskają pozytywną opinię, otrzymują tzw. Mission Label, oraz wsparcie w realizacji kontraktów, które polega przede wszystkim na pomocy w odblokowaniu lokalnego potencjału miasta, usuwaniu barier legislacyjnych i proceduralnych, przygotowaniu pakietów działań inwestycyjnych do finansowania, ułatwieniu kontaktów z instytucjami finansowymi. Duże znaczenie ma również współpraca z innymi miastami misji (Warszawa, Łódź, Wrocław i Rzeszów) i możliwość korzystania z gotowych rozwiązań, doświadczeń i dobrych praktyk.

„Kontrakt klimatyczny dla Krakowa”

Kontrakt jest dokumentem prezentującym podejście do luki między projektami już zrealizowanymi lub planowanymi, a działaniami niezbędnymi do osiągnięcia neutralności klimatycznej. Kontrakt składa się z trzech części:

część pierwsza: „Zobowiązania” – opisuje ambicje klimatyczne miasta, wskazuje cel oraz zawiera deklarację podjęcia działań by go osiągnąć.

część druga: „Plan działania” – wskazuje obszary interwencji, listę działań oraz sposób ich wdrożenia.

część trzecia: „Plan inwestycyjny” – zawiera scenariusze kosztowe, źródła finansowania, bariery i ryzyko związane z realizacją.

Kontrakt jest oparty na przygotowanym przez ekspertów uniwersytetu Universidad Politécnica de Madrid modelu ekonomicznym oraz na danych opracowanych przez Miasto: „Inwentaryzacji emisji”, dokumenty zarządzania strategicznego różnego szczebla, budżet miasta oraz Wieloletnią Prognozę Finansową.

Celem, jaki przyjęto w „Kontrakcie klimatycznym dla Krakowa” jest redukcja emisji gazów cieplarnianych o 80 proc. do roku 2030 w stosunku do roku 2018. Duża część redukcji emisji (4 473 tys. tCO₂e) wynikać będzie z działań realizowanych po 2018 roku lub zaplanowanych w

strategicznych dokumentach miasta i polskiego rządu. Kontrakt zawiera szczegółowy opis dodatkowych 58 działań, które powinny zostać podjęte, aby uzyskać dodatkową redukcję emisji w wielkości 1 614 tys. tCO₂e (ekwiwalentu dwutlenku węgla). Koszt tych działań oszacowano na kwotę 28 769 mln zł.

Wyliczenia modelu ekonomicznego wskazują jednak, że łączne korzyści finansowe, bezpośrednie i pośrednie (mniejsze wydatki na energię, na ochronę zdrowia, dodatkowe miejsca pracy etc.) przewyższają koszty transformacji. Redukcja emisji w zdecydowanej większości wynikać będzie z wdrażania strategii krajowych, realizowanych przez podmioty prywatne: firmy energetyczne, przedsiębiorstwa oraz właścicieli i zarządców budynków. Osiem kluczowych działań na drodze do neutralności klimatycznej:

dekarbonizacja systemu ciepłowniczego

rozwój obywatelskich społeczności energetycznych

renowacja gminnych budynków użyteczności publicznej

modernizacja oświetlenia dróg i placów

budowa metra i rozwój transportu szynowego

renowacja budynków mieszkalnych i terenów zabudowy

zwiększenie odporności na skutki zmian klimatu

włączenie mieszkańców, przedsiębiorców do zarządzania miastem.

Kontrakt całościowo opisuje ścieżkę dojścia miasta do neutralności klimatycznej. Jest dokumentem pokazującym, co należy zrobić, aby osiągnąć neutralność klimatyczną miasta, dostrzegając jednocześnie skalę i złożoność wyzwania oraz trudności na jakie może natrafić wdrożenie. Kontrakt jest deklaracją współpracy i podjęcia działań. Zobowiązanie ma charakter etyczny i wizerunkowy. Wbrew nazwie, nie jest umową prawnie wiążącą.

Wszystkie trzy części „Kontraktu klimatycznego dla Krakowa” są dostępne w języku polskim pod tym [linkiem](#). Zachęcamy do zapoznania się z opracowaniem.